

Behandling af udlægsmarker, samt nyudlæg

- Efter-høst behandling af frømarken
- Nyudlæg
- Ukrudtsbekæmpelse i frømarken

To sæsoner med en rigtig god afsætning af rajgræs, der har været større end produktionen, betyder, at rajgræslagrene er på et meget lavt niveau. Det har været gunstig for prisudviklingen. For at have tilstrækkelig med rajgræs til rådighed til sæsonen 2012-13 har vi derfor behov for at øge vores udlæg alm. rajgræs til høst 2012. Gode fugtighedsforhold i jorden og den relativt tidlige høst giver gode muligheder for at etablere gode renbestandsudlæg de kommende uger.

Såning i renbestand

Normalt er det ca. 20 pct. af vores rajgræs, der udlægges i renbestand, men det bliver mere i år. Rettidig såning er i august måned, men jo tidligere jo bedre. Tetraploide sorter og tidlige sorter kan sås indtil begyndelsen af september. På kolde jorder og lokaliteter skal man være forsigtig med at udskyde såtidspunktet. I alle tilfælde skal man sørge for at tilberede et godt såbed, og en omhyggelig såning i tilpas sådybde på 2 cm. Ved såning efter korn er det vigtigt, at spild minimeres. Der pløjes grundigt så spildkorn bliver placeret i furebunden, og derved ikke spirer frem sammen med græsset. Dette gælder også vårbyg, som kan give en hård konkurrence i efteråret. Umiddelbart efter pløjningen pakkes jorden grundigt, og selve opharvningen skal være så øverlig som muligt, for ikke at trække spildkerner op og for at sikre tilpas sådybde i god fugtig jord.

I år vil der være en del frøavlere, der vil så rajgræs efter vinterraps. Dette vil give mulighed for tidlig såning, og man slipper for spildkorn i marken. Såning af rajgræs efter raps, kan ske med eller uden pløjning. En anden måde at opnå en tidlig såning er at så rajgræs efter rajgræs, hvilket selvfølgelig kræver at man sår samme sort, og at marken er fri for kvik.

Ved såning efter raps og frøgræs skal man være ekstra opmærksom på snegle.

Udsædsmængde

Som udgangspunkt anbefaler vi 8 kg/ha i de diploide og 10 kg/ha i de tetraploide sorter.

Kvælstofgødskning

N-normer som gælder til høst 2012 er 133 kg N pr. ha for 1. års marker udlagt i dæksæd samt 2. års marker. Såfremt der udlægges i renbestand er N-normen 167 kg/ha.

For at sikre en hurtig og tilstrækkelig udvikling af planterne tilføres ca. 30 kg N pr. ha ved såning, så planterne kan nå at få gavn af det så tidligt som muligt. Ved tidlig såning, f. eks. efter raps, kan gødskning efterår undlades eller reduceres, og derved har man mulighed for at gøde ekstra om foråret.

Jo senere såning i forhold til det optimale, desto mere behov er der for ekstra kvælstof. Dette vil nemlig give en stærkt forøget buskning.

Ukrudtsbekæmpelse

Der vil altid komme en kraftig fremspiring af ukrudt samtidig med græssets fremspiring. I rajgræs udlagt i renbestand er det vigtigt at få bekæmpet ukrudtet, mens det er småt. Der er flere muligheder for at kombinere ukrudtsmidler afhængig af ukrudtsproblemet.

Nyfremspiret ukrudt kan bekæmpes med 0,2 l/ha Oxitril. Express kan anvendes med op til 1 tablet pr. ha når græsset har 2-4 blade. Express har bred effekt på mange ukrudtsarter, som f.eks. fuglegræs og kamille. Express og/eller Oxitril kan evt. kombineres med 0,05 - 0,1 liter DFF pr. ha. Frøene skal være dækket af mindst en centimeter jord ved brug af DFF. For at få effekt på enårig rapgræs anvendes minimum 0,1 l/ha DFF, og midlet skal udbringes på fugtig jord for at sikre effekten. DFF er off-label godkendt til nyudlagt frøgræs. Enårig rapgræs kan også bekæmpes med Boxer (max 0,5 l/ha) eller Stomp max 1,0 l/ha), men det kræver blandt andet en omhyggelig såning, hvor rajgræsset placeres i 2-3 cm's

dybde. Kontakt evt. din frøavlskonsulent vedrørende dette.

Boxer og Stomp er off-label godkendt i efterårsudlagt alm. rajgræs med 0,5-1,0 liter Boxer EC pr. ha eller 1,2 liter Stomp/Activus 40WG pr. ha. Den største dosis anvendes ved stor forekomst af græsukrudt på lerjorde. Der sprøjtes straks efter såning, og indtil rajgræsset har to blade. Frøet skal sås i 2 cm's dybde og være dækket af jord for at mindske risiko for skade. Der opnås bedst effekt på ukrudt i fremspiringsfasen og mens ukrudtsplanterne er små. Bedst effekt opnås, hvis der sprøjtes på fugtig jord. Efterfølgende nedbør fremmer effekten. Under sådanne forhold er der også størst risiko for skade på afgrøden. Stomp, Boxer og DFF er off-label godkendt, se http://www.dlf.dk/Avlerservice/Off_label_vejledninger.aspx

En kombination med 0,1 DFF og 0,5 l/ha Boxer eller 0,5-1,0 l/ha Stomp lige efter såning er en god løsning, hvis der er problemer med hhv. vindaks eller enårig rapgræs.

Græsmidlerne kan naturligvis under uheldige omstændigheder skade afgrøden. Boxer er her den værste, mens risikoen er mindre ved anvendelse af Stomp, og meget lille ved anvendelse af DFF. Det er især store nedbørsmængder efter sprøjtning der kan forårsage skade.

Det vil i de fleste tilfælde være nødvendigt at følge op med et bredspektret ukrudtsmiddel til foråret.

Snegle

Den våde sommer har været gunstig for sneglene, så vær opmærksom på om nyudlæg bliver generet af sneglene. Der kan være behov for en eller flere behandlinger med sneglekorn.

Agil

Agil er off-label godkendt mod spildkorn og græsukrudt med 0,12 l/ha i alm. rajgræs udlagt i dæksæd. Sprøjt så tidlig som muligt efter spildkornet er fremspiret. Agil kan ikke anvendes i rajgræs sået i renbestand, på grund af risiko for skade på afgrøden

Behandling af rajgræs udlagt i vårbyg

Langt størstedelen af alm. rajgræs er foretaget i vårbyg i foråret. Hvis kornet er høstet med lang stub anbefaler vi en afpudsning af stubben efter høst, når man kan køre uden at lave spor i marken.

Behandling forud for 2. års høst

Der vil i 2012 på grund af afsætningssituationen være flere 2. års marker til høst.

Udbyttet i 2. års marker der oprindeligt er udlagt i renbestand er på højde med 1. års marker.

Afbrænding er bedst forud for 2. års høst, men kan sjældent praktiseres. Efter at halmen er fjernet, afpudses i bund (5 cm's dybde), således at gammel stub bliver afhugget. Dette er meget vigtigt, da der ellers er risiko for at der dannes vildskud fra knæene som aldrig bliver til noget. Der følges op med en eller to afpudsninger senere på efteråret.

Et alternativ er at gøde marken straks efter høst med 70 kg N/ha, og foretage et slæt ca. 1. oktober. Efter slættet tilføres 30-40 kg N, således at marken går vinteren i møde, med en ordentlig næringsstofbalance.

Endelig er det en mulighed i meget tætte marker, at foretage en udtynding ved hjælp harvning i september. Der harves et par gange og afsluttes med tromling.

Vedr. gødningsnormer til slæt og afgræsning og regler for dette henvises til Plantedirektoratets vejledning. Afbrænding og slæt er begge effektive imod spildfrø, således at marken ikke bliver for tæt.

Er der ikke mulighed for en af ovennævnte metoder, er det nødvendigt med flere afpudsninger i løbet af efteråret, startende med en meget tæt afpudsning efter halmen er fjernet.

Venlig hilsen

DLF-TRIFOLIUM A/S